

ПРОТОКОЛ № 2/24

від 8 лютого 2024 року

круглого столу щодо обговорення проєкту освітньо-наукової програми

«Історія та археологія»

третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти

галузі знань 03 Гуманітарні науки

спеціальності 032 Історія та археологія

За ініціативи кафедри історії факультету політичних наук Чорноморського національного університету імені Петра Могили відбувся круглий стіл за участю стейкхолдерів та представників академічної спільноти.

Мета зустрічі: інформування стейкхолдерів та інших заінтересованих сторін про проєкт освітньо-наукової програми, його обговорення, а також отримання пропозицій і рекомендацій щодо вдосконалення ОНП.

ПРИСУТНІ:

- Міронова Ірина Сергіївна – керівник проєктної групи (гарант освітньої програми), доктор історичних наук, професор, завідувачка кафедри історії Чорноморського національного університету імені Петра Могили;

- Котляр Юрій Вадимович – доктор історичних наук, професор, професор кафедри історії, перший проректор Чорноморського національного університету імені Петра Могили;

- Підберезних Інна Євгеніївна – доктор юридичних наук, кандидат історичних наук, доцент, професор (б.в.з.) кафедри історії Чорноморського національного університету імені Петра Могили;

- Піструїл Ігор Володимирович – кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри історії Чорноморського національного університету імені Петра Могили, директор Одеського археологічного музею НАН України;

- Левченко Лариса Леонідівна – доктор історичних наук, професор, директорка Центрального державного архіву вищих органів влади та управління України;

- Папакін Георгій Володимирович – доктор історичних наук, професор, директор Інституту української археографії та джерелознавства імені М. С. Грушевського НАН України;

- Єлізарова Ельвіра Іванівна – виконувачка обов'язків директора Миколаївського обласного краєзнавчого музею «Старофлотські казарми»;

- Макарчук Сергій Сергійович – кандидат історичних наук, доцент, директор Комунального підприємства «Обласний центр пошукових досліджень та редакційно-видавничої діяльності»;

- Шевченко Тетяна Миколаївна – кандидат історичних наук, старший науковий співробітник, виконувачка обов'язків директора Національного історико-археологічного заповідника «Ольвія» НАН України;

- Фісун Анастасія Олегівна – здобувачка третього (освітньо-наукового рівня) вищої освіти спеціальності 032 «Історія та археологія» Чорноморського національного університету імені Петра Могили;

- Кочетков Віктор Вікторович – здобувач третього (освітньо-наукового рівня) вищої освіти спеціальності 032 «Історія та археологія» Чорноморського національного університету імені Петра Могили;

- Картузов Костянтин Миколайович – здобувач третього (освітньо-наукового рівня) вищої освіти спеціальності 032 «Історія та археологія» Чорноморського національного університету імені Петра Могили;

- Кобець Євген Анатолійович – здобувач третього (освітньо-наукового рівня) вищої освіти спеціальності 032 «Історія та археологія» Чорноморського національного університету імені Петра Могили;

- Мосін Олександр Володимирович – здобувач третього (освітньо-наукового рівня) вищої освіти спеціальності 032 «Історія та археологія» Чорноморського національного університету імені Петра Могили;

- Стоянова Ірина Володимирівна – здобувачка третього (освітньо-наукового рівня) вищої освіти спеціальності 032 «Історія та археологія» Чорноморського національного університету імені Петра Могили;

- Сябро Ігор Геннадійович – здобувач третього (освітньо-наукового рівня) вищої освіти спеціальності 032 «Історія та археологія» Чорноморського національного університету імені Петра Могили.

ПОРЯДОК ДЕННИЙ:

1. Розгляд та обговорення проєкту освітньо-наукової програми «Історія та археологія» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти галузі знань 03 «Гуманітарні науки» спеціальності 032 «Історія та археологія».

2. Обговорення обов'язкових освітніх компонентів ОНП відповідно до пропозицій стейкхолдерів.

3. Обговорення вибірових освітніх компонентів ОНП відповідно до пропозицій стейкхолдерів.

ВИСТУПИЛИ:

1. Котляр Ю.В., доктор історичних наук, професор, професор кафедри історії, перший проректор ЧНУ імені Петра Могили, поінформував присутніх про умови реалізації Постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України з питань підготовки та атестації здобувачів наукових ступенів» від 19 травня 2023 р. № 502. У зв'язку з набуттям чинності зазначеної Постанови було оновлено освітньо-наукову програму «Історія та археологія» галузі знань 03 «Гуманітарні науки», спеціальності 032 «Історія та археологія», внесено зміни до графіка навчального процесу здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти та відповідно скориговано навчальний план у частині термінів теоретичного навчання і підготовки дисертаційних робіт.

2. Міронова І.С., керівник проєктної групи (гарант освітньої програми), доктор історичних наук, професор, завідувачка кафедри історії ЧНУ імені Петра Могили, представила мету й цілі освітньо-наукової програми, фахові (предметні) компетентності та програмні результати навчання, охарактеризувала структуру освітніх компонентів, особливості побудови структурно-логічної схеми, наукову складову програми та форму підсумкової атестації здобувачів – публічний захист дисертаційної роботи.

Також поінформувала про зміни, внесені до ОНП у 2023 році та проєкту ОНП у 2024 році, зокрема:

- замість ОК 9 «Асистентська практика» (8 кредитів ЄКТС) та ОК 10 «Наукова практика» (2 кредити ЄКТС) циклу професійної підготовки введено ОК 9 «Науково-педагогічна практика» (6 кредитів ЄКТС), що забезпечує можливість завершення теоретичного навчання протягом першого і другого років підготовки та, за умови дострокового виконання дисертаційного дослідження, його своєчасного публічного захисту;

- обсяг освітніх компонентів ОК 6 «Історія археологічної думки», ОК 7 «Концепції та сучасні досягнення історичної науки», ОК 8 «Методологія наукових досліджень» циклу професійної підготовки збільшено з 3 до 4 кредитів ЄКТС кожен, а також ВК 3 професійної підготовки – з 3 до 4 кредитів ЄКТС, що сприяє поглибленню теоретичної та методологічної підготовки аспірантів, посиленню дослідницької і практико-орієнтованої складової навчання та якісній інтеграції освітніх компонентів у процес підготовки і захисту дисертації;

- оновлено каталоги вибірових освітніх компонентів з урахуванням тематики дисертаційних досліджень аспірантів та необхідності посилення фахових компетентностей, зокрема введено такі вибірові дисципліни: «Transitions to Democracy: historical and political aspects», «Україна і Європа в історичних аналогіях», «Гендерна історія».

3. Підбerezних І.Є., доктор юридичних наук, кандидат історичних наук, професор (б.в.з.) кафедри історії ЧНУ імені Петра Могили, підтримала концепцію освітньо-наукової програми «Історія та археологія» та наголосила на доцільності введення до переліку вибірових освітніх компонентів дисципліни «Інтелектуальна власність та академічна доброчесність». Зазначила, що для здобувачів третього рівня вищої освіти вкрай важливим є формування правової культури дослідника, усвідомлення механізмів захисту результатів інтелектуальної діяльності, дотримання принципів академічної доброчесності під час підготовки наукових публікацій і дисертаційних досліджень. Пропозиція була підтримана всіма учасниками засідання.

4. Картузов К.М., здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти спеціальності 032 «Історія та археологія» ЧНУ імені Петра Могили, підтримав запропоновану освітньо-наукову програму, відзначивши її актуальність та відповідність сучасним викликам розвитку історичної науки. Спираючись на власний практичний досвід роботи на посаді заступника директора Державного архіву Миколаївської області, запропонував запровадити вибірову дисципліну, спрямовану на підготовку грантових проєктів та держбюджетних наукових тем. Наголосив, що такі компетентності є необхідними для сучасного PhD-дослідника, який працює в наукових, архівних та культурних установах і залучений до проєктної та грантової діяльності.

5. Кобець Є.А., здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти спеціальності 032 «Історія та археологія» ЧНУ імені Петра Могили, висловив підтримку освітньо-науковій програмі та відзначив її орієнтацію на формування дослідницьких компетентностей. Запропонував з метою підвищення рівня володіння англійською мовою та розвитку академічної мобільності аспірантів запровадити обов'язковий освітній компонент циклу професійної підготовки англійською мовою, присвячений історичним традиціям України та Європи. Підкреслив, що це сприятиме інтеграції здобувачів у міжнародний науковий простір і підготовці публікацій у фахових зарубіжних виданнях.

6. Єлізарова Е.І., виконувачка обов'язків директора Миколаївського обласного краєзнавчого музею «Старофлотські казарми», підтримала освітньо-наукову програму «Історія та археологія», відзначивши її важливість для підготовки висококваліфікованих

фахівців для музейної сфери. Наголосила, що програма сприятиме формуванню дослідників, здатних працювати з музейними колекціями, інтерпретувати історико-культурну спадщину та популяризувати історію регіону в умовах сучасних суспільних викликів.

7. Шевченко Т.М., кандидат історичних наук, старший науковий співробітник, виконувачка обов'язків директора Національного історико-археологічного заповідника «Ольвія» НАН України, підтримала освітньо-наукову програму, відзначивши її археологічну складову та міждисциплінарний характер. Наголосила на важливості підготовки PhD-фахівців, здатних працювати в умовах пам'яткоохоронної діяльності, здійснювати наукові дослідження археологічних об'єктів та інтегрувати результати досліджень у міжнародний науковий дискурс.

8. Макарчук С.С., кандидат історичних наук, доцент, директор Комунального підприємства «Обласний центр пошукових досліджень та редакційно-видавничої діяльності», висловив підтримку запровадженій ОНП та наголосив на її значенні для розвитку регіональних історичних і пошукових досліджень. Зазначив, що підготовка докторів філософії за цією програмою сприятиме збереженню історичної пам'яті, розвитку науково-видавничої діяльності та підвищенню якості досліджень історико-культурної спадщини Півдня України.

Всі присутні учасники круглого столу висловили підтримку представленому проєкту як такому, який є актуальним та відповідає сучасним викликам і потребам ринку праці.

9. Котляр Ю.В. подякував усім присутнім за увагу до освітньо-наукової програми «Історія та археологія» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти галузі знань 03 «Гуманітарні науки» спеціальності 032 «Історія та археологія» і висловлені пропозиції.

10. Міронова І.С. відмітила важливу роль зустрічі зі стейкхолдерами при розробці складових проєкту ОНП та наголосила на систематичності проведення круглих столів, відкритих засідань кафедри.

УХВАЛИЛИ:

Пропозиції та рекомендації, висловлені під час круглого столу, врахувати під час доопрацювання освітньо-наукової програми «Історія та археологія».

Члени робочої групи:

Секретар

Ірина МІРОНОВА

Юрій КОТЛЯР

Анастасія ФІСУН